

Na osnovu člana 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", br.8/98 i 5/03), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na sjednici održanoj dana 12.05.2005. godine **d o n o s i**:

Z A K O N O ZAŠTITI OKOLINE

(Prečišćeni tekst: "Sl. novine BPK Goražde", broj: 5/05; 11/10 i 8/11-ispravka)

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se: upravljanje, zaštita i unapređenje okoline, određuju mjere i upravljanja prirodnim resursima, mjere i postupci zaštite od štetnih uticaja djelatnosti po okolinu, učešće javnosti u aktivnostima zaštite okoline, finansiranje zaštite i njeno unapređenje i organizacija vršenja poslova zaštite i unapređenja okoline za Bosansko-podrinjski kanton (u daljem tekstu: Kanton).

Mjere i uslovi upravljanja prirodnim resursima i radom stvorenim vrijednostima sprovode se u skladu sa ovim zakonom, ako za pojedine resurse drugim zakonom nisu propisane posebne mjere zaštite.

Član 2.

Odredbe ovog zakona odnose se na:

- sve oblike okoline (zrak, vodu, tlo, biljni i životinjski svijet, predjele, izgrađenu okolinu);
- sve vidove aktivnosti koje imaju za svrhu korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djeluju na okolinu tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja okoline, zagađuju okolinu, ili imaju izvjestan uticaj na okolinu (poput buke, vibracija, radijacije - izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad, itd.).

Ovim zakonom utvrđuju se prava i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koja obavljaju aktivnosti utvrđene ovim zakonom.

Ovim zakonom utvrđuju se zadaci iz oblasti okoline koji proističu iz međunarodnih konvencija, ukoliko se odredbama međunarodne konvencije ne nalaže drugačije.

Član 3.

Zaštitom okoline osigurava se cjelovito očuvanje kvaliteta okoline, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korišćenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okolinu, kao osnovni uslovi zdravog i održivog razvoja.

Član 4.

Osnovni ciljevi zaštite okoline, u ostvarivanju uslova za održivi razvoj jesu:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti,
- očuvanje kvaliteta žive i nežive prirode i racionalno korišćenje prirode i njenih dobara,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika,
- unapređenje stanja okoline i osiguravanje boljih uslova života.

Član 5.

Osnovni ciljevi zaštite okoline iz člana 4. ovog Zakona postižu se:

- predviđanjem, praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepo-voljnih uticaja na okolinu,
- sprječavanjem rizika i opasnosti po okolinu,
- zaštitom i uređenjem izuzetno vrijednih dijelova okoline,
- podsticanjem korišćenja obnovljivih prirodnih izvora i energije,
- podsticanjem upotrebe proizvoda i korišćenja proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okolinu,
- ujednačenim odnosom zaštite okoline i privrednog razvoja,
- sprječavanjem zahvata koji ugrožavaju okolinu,
- sanacijom oštećenih dijelova okoline,
- razvijanjem svijesti o potrebi zaštite okoline u odgojnom, obrazovnom i radnom procesu,
- donošenjem pravnih propisa o zaštiti okoline,
- obavještanjem javnosti o stanju okoline i njenim sudjelovanjem u zaštiti okoline,
- povezivanjem sistema i institucija zaštite okoline Kantona, Federacije BiH i Bosne i Hercegovine, s međunarodnim institucijama zaštite okoline.

II - DEFINICIJE POJMOVA

Član 6.

U smislu ovog zakona, slijedeći izrazi znače:

- "najbolje raspoložive tehnologije" - najefektniji i najnapredniji stepen razvoja aktivnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija (za osiguranje graničnih vrijednosti emisija) u cilju sprečavanja i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenje emisija u okolini;
- "promjena u radu" - promjena u prirodi, funkcioniranju ili proširenje postrojenja koje bi moglo imati posljedice po okolinu;
- "opasna supstanca" - podrazumijeva supstancu, mješavinu supstanci ili preparat utvrđen provedbenim propisom, a koja je prisutna kao sirovina, proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
- "emisija" je direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora u postrojenju i ispušta u zrak, vodu, tlo;
- "misija" je koncentracija materija na određenom mjestu i u određeno vrijeme u okolinu;
- "granične vrijednosti emisija" - masa, izražena u vidu specifičnih parametara, koncentracije i/ili nivoa emisija koje neće biti prekoračene tokom određenog ili određenih vremenskih perioda;
- "okolina" - komponente okoline, određene sisteme, procese, i strukturu okoline;
- "komponente okoline" - tlo, zrak, voda, biosfera, kao i izgrađenu (vještačku) okolinu koja je nastala kao rezultat aktivnosti ljudskog faktora koji je uz to i sastavni dio okoline;
- " uticaj na okolinu" - promjene u okolini nastale korištenjem i opterećivanjem okoline;
- „strategijska procjena okoline“ – sistemski proces vrednovanja okolinskih posljedica predloženih planova, programa ili strategija kako bi se još u ranoj fazi donošenja odluka uz ekonomska i društvena uključila i okolinska razmatranja;
- "procjena uticaja na okolinu"- identifikacija, opis i odgovarajuća procjena u odnosu na svaki pojedinačan slučaj, u skladu sa odredbama ovog zakona, direktan i indirektan uticaj

nekog projekta na slijedeće elemente i faktore:

- ljude, biljni i životinjski svijet;
- zemljište, vodu, zrak, klimu i krajolike;
- materijalna dobra i kulturno naslijeđe;
- međudjelovanje faktora navedenih u predhodne tri tačke;
- „plan aktivnosti“ – plan prilagođavanja postojećih pogona i postrojenja koji sadrži ciljeve, mjere i uvjete koji moraju zadovoljiti nove standarde zaštite svih segmenata okoline sa utvrđenim sredstvima u utvrđenom roku;
- "informacije o okolini" - bilo koja informacija u pisanoj, vizuelnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi o stanju okoline, odnosno o komponentama okoline;
- "opterećivanje okoline" - emisija supstanci ili energije u okolini;
- "zaštita okoline" - sve odgovarajuće aktivnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja okoline, reduciranje ili odstranjivanje štete koja je nastala, i povrat na stanje prije izazvane štete;
- "standard kvaliteta okoline" - propisani zahtjevi koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom periodu, u određenoj sredini ili određenom dijelu, kao što je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima, npr. koje se odnose na kvalitet zraka ili vode;
- "opasnost" - unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizička situacija, koja može izazvati štetu po ljudsko zdravlje ili okolinu;
- "područje uticaja" - je područje ili dio prostora gdje je izazvan izvjestan stepen utjecaja na okolinu, ili koji može nastati kao rezultat korištenja okoline;
- "postrojenje" - mjesto na kojem se nalazi pogon, jedna ili više tehničkih jedinica u kojima se vrše aktivnosti koje mogu imati negativne uticaje na okolinu ili gdje su prisutne opasne supstance;
- "zainteresirana strana/organ" - fizičko ili pravno lice ili organizacija, koja živi ili radi u području uticaja, ili području koje će vjerovatno biti pod uticajem;
- "nesreća većih razmjera" - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije usljed nekontroliranih promjena nastalih tokom rada postrojenja koje predstavljaju neposrednu ili odloženu ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili okolinu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstanci;
- "prirodni resurs" - komponenta prirodne okoline, odnosno sastavni dio prirodne okoline koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještačku okolinu;
- "nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu okoline" - su organizacije koje se bave zaštitom okoline i koje su se svojim statutima opredijelile da promoviraju zaštitu okoline;
- "operator" - bilo koje fizičko ili pravno lice koje rukovodi radom ili kontrolira postrojenje, odnosno u slučajevima utvrđenim zakonima, lice na koje je preneseno javno ovlaštenje;
- "dozvola" - pisana odluka potrebna za pribavljanje odobravanja građenja i rada pogona i postrojenja ili za obavljanje aktivnosti;
- "zagađenost" - podrazumijeva direktno ili indirektno uvođenje, kao rezultat ljudske aktivnosti, supstanci, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u zrak, vodu ili tlo koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu, ili kvalitet života u okolini;
- "javnost" - jedno ili više fizičkih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupacije;
- "rizik" - mogućnost pojave određenog učinka unutar određenog razdoblja ili u određenim okolnostima;
- "skladištenje" - odlaganja radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru;
- "značajna promjena" - promjena u radu postrojenja koja može imati značajan negativan uticaj na ljude i okolinu. Značajnom promjenom smatra se i bilo koja promjena ili proširenje postrojenja koje odgovara kriterijumima/pragovima navedenim u provedbenim propisima;
- "korištenje okoline" - aktivnost koja izaziva promjene u okolini na način da se koristi okolinom u cjelini ili nekom njenom komponentom kao prirodnim resursom ili ispuštajući

supstance, odnosno energiju, u okolinu ili komponentu okoline, a u skladu sa propisima koji reguliraju oblast zaštite okoline;

- "nadležne institucije za okolinu" – institucije koje raspolažu podacima relevantnim za okolinu;
- "ekosistem" je funkcionalno jedinstvo životne zajednice i njenog staništa, odnosno žive i nežive prirode u određenom prostoru;
- "ekološka stabilnost" je sposobnost okoline da prihvati promjene prouzrokovane vanjskim uticajem i da održi svoje prirodne osobine;
- "biološka raznolikost" (biodiverzitet) je sveukupnost živih organizama koja obuhvata raznolikost unutar vrsta, između vrsta i ekosistema na određenom prostoru;
- "zahvat u okolini" je svako trajno i privremeno djelovanje čovjeka koje može narušiti stabilnost okoline ili biološku raznolikost okoline ili na drugi način nepovoljno uticati na okolinu;
- "šteta na okolini" je oštećenje ili gubitak prirodne funkcije sastavnih dijelova okoline;
- "ekološka nesreća" je vanredni događaj ili vrste događaja prouzrokovana djelovanjem ili uticajem koji nisu pod nadzorom a imaju za posljedicu ugrožavanja života ili zdravlja ljudi i u većem obimu nanose štetu okolini;
- "praćenje stanja okoline" (monitoring) je sistematsko mjerenje "emisija" i "misija", praćenje prirodnih i drugih pojava, praćenje kvaliteta okoline i promjene stanja u okolini;
- "katastar zagađenja okoline" je skup podataka u izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu unošenja i spuštanja ili odlaganja štetnih materija u okolini.

III - NAČELA ZAŠTITE OKOLINE

Član 7.

Načelo održivog razvoja

Održivost okoline podrazumijeva:

- očuvanje prirodnog blaga na način da stepen potrošnje obnovljivih materijala, vodnih i energetskih resursa ne prevazilazi okvire u kojima prirodni sistemi mogu to nadomjestiti i da stepen potrošnje neobnovljivih resursa ne prevazilazi okvir prema kojem se održivi obnovljivi resursi zamjenjuju;
- da stepen polutanata koji se emitiraju ne prevazilazi kapacitet zraka, vode, te da apsorbuje i izvrši preradu polutanata i
- stalno očuvanje biološkog diverziteta, ljudskog zdravlja, te kvaliteta zraka, vode i tla prema standardima koji su uvijek dovoljni za život i blagostanje ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Član 8.

Načelo predostrožnosti i prevencije

Kada postoji prijetnja od nepopravljive štete, nedostatak pune naučne podloge ne može se koristiti kao razlog za odgađanje uvođenja mjera predostrožnosti i prevencije da bi se spriječila dalja degradacija okoline.

Korištenje okoline organizira se i vrši na način da:

- rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i korištenja okoline;
- sprečava zagađivanje okoline i
- sprečava štetu po okolinu.

Pri korištenju okoline mora se ispoštovati načelo predostrožnosti, tj. pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente okoline, te svesti na najmanju moguću mjeru

stvaranje otpada primjenom reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnog korištenja prirodnih i vještačkih materijala.

U cilju prevencije primjenjuju se najbolje raspoložive tehnologije prilikom korištenja okoline.

Korisnik okoline koji predstavlja opasnost po okolinu ili uzrokuje štetu po okolinu dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

Ukoliko je šteta nastala kao rezultat dosadašnjih aktivnosti korisnika, korisnik je dužan otkloniti i popraviti nastalu štetu u okolini.

Član 9.

Načelo zamjene

Svaku aktivnost koja bi mogla imati štetne posljedice po okolinu potrebno je zamijeniti drugom aktivnošću koja predstavlja znatno manji rizik.

Zamjena aktivnosti vrši se i u slučaju da su troškovi takve aktivnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se kod korištenja proizvoda, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa uz obavezno ograničavanje zagađivanja okoline na izvoru.

Član 10.

Načelo integralnog pristupa

Zahtjevi za visok nivo zaštite okoline i poboljšanje kvaliteta okoline sastavni su dio svih politika koje imaju za cilj razvoj okoline, a osiguravaju se u skladu sa načelom održivog razvoja.

Svrha načela integralnog pristupa je sprečavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po okolinu u cjelini.

Načelo integralnog pristupa obuhvata:

- uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda;
- predviđanje posljedica u svim komponentama okoline kao rezultata djelovanja supstanci i aktivnosti (i novih i postojećih);
- svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
- primjenjivanje općih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u okolini i
- komplementarnu primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite okoline i mjera koje su usmjerene na izvore, kada su u pitanju emisije.

Član 11.

Načelo saradnje i podjele odgovornosti

Održivi razvoj postiže se kroz saradnju i zajedničko djelovanje svih subjekata u cilju zaštite okoline, svako u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

Provedba ciljeva vezanih za okolinu podstiče se međuentitetskom saradnjom, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti okoline i drugim sporazumima o saradnji, kao i pružanjem informacija i podrške u vezi sa zaštitom okoline, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

U nedostatku međunarodnih sporazuma ciljevi zaštite okoline drugih zemalja koji se uzimaju u obzir su smanjenje prekograničnog zagađivanja ili postojanje takve opasnosti po okolinu, kao i sprečavanje zagađivanja i izazivanja štete po okolinu.

Član 12.

Učešće javnosti i pristup informacijama

Pitanja zaštite okoline ostvaruju se putem učešća svih zainteresiranih građana. Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na okolinu, a kojim raspolažu organi uprave, uključujući i informacije o opasnim materijama i aktivnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učešća u procesu donošenja odluka.

Organi koji donose propise i nadležni organi za zaštitu okoline su dužni pomagati i razvijati svijest javnosti, kao i podsticati učešće u odlučivanju, omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

Javnost ima pravo učestvovati u postupcima koji se vode na zahtjev operatora u skladu sa ovim Zakonom ili drugim propisima.

U cilju postizanja obeštećenja ili pravne zaštite svako zainteresirano lice ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

Član 13.

Načelo - zagađivač plaća

Zagađivač plaća troškove kontrole i prevencije od zagađenja, bez obzira na to da li su troškovi nastali kao rezultat nametanja odgovornosti zbog emisija zagađenja, naknada utvrđenih odgovarajućim finansijskim instrumentima ili kao obaveza utvrđena u propisu o smanjivanju zagađenosti okoline.

Korisnik okoline je odgovoran za sve aktivnosti koje imaju uticaja na okolinu u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

IV - ZAŠTITA KOMPONENTI OKOLINE

Član 14.

Integrirana zaštita komponenti okoline

Komponente okoline moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih komponenti okoline, uzevši u obzir njihove međuzavisne odnose. U skladu s tim utvrđuje se i način opterećivanja i korištenja komponenti okoline.

Zaštita komponenti okoline podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar komponenti i njihove prirodne ravnoteže.

Posebnim propisima uređuju se pojedine oblasti zaštite i očuvanja komponenti okoline i zaštite od uticaja koji predstavljaju opasnost po okolinu.

Član 15.

Očuvanje tla

Očuvanje tla obuhvata površinu i ispodpovršinske slojeve zemljišta, tlo, formacije stijena i minerala, kao i njihove prirodne i prelazne oblike i procese.

Očuvanje zemljišta obuhvata očuvanje produktiviteta, strukture, ravnoteže vode i zraka, te biota tla.

Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti takve vrste aktivnosti i odlagati takve vrste materija koje ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitet, materijalne procese zemljišta i komponente okoline.

U toku provedbe projekata, kao i prije provedbe projekata (izgradnje, eksploatiranja ruda, itd.), mora se osigurati adekvatno razdvajanje i zaštita površinskog tla, kao i zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta.

Nakon završetka aktivnosti koje uključuju korištenje zemljišta, korisnik će osigurati obnovu odnosno razvoj tog područja prema utvrđenom planu.

Korisnik će osigurati obnovu i ponovni razvoj područja u toku korištenja okoline, tamo gdje postoje uvjeti za to i ukoliko je to utvrđeno posebnim propisima ili odlukom nadležnog organa.

Član 16.

Zaštita voda

Zaštita voda obuhvata očuvanje površinskih i podzemnih voda, zaliha, reguliranje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja kopnenih voda i akvafera.

Prirodan protok, struktura i uvjeti protoka, korito, obalna područja mogu se mijenjati samo uz osiguranje očuvanja prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i njihovog funkcioniranja.

Uvjeti za ekstrakciju i korištenje vode za svaku vrstu vodnih resursa, u skladu sa uvjetima tog područja, utvrđuju se posebnim propisima.

Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode i kanalizacija ispuštati u vode, uz primjenu odgovarajućeg tretmana, na način koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i kvantiteta vode.

Ekstrakcija i povrat otpadnih voda u vode, kao i prenos voda vrši se na način koji ne utiče nepovoljno na rezerve, kvalitet i biotu voda iz kojih se vrši snabdijevanje ili u koje se vrši povrat i ne predstavlja opasnost za njihovo samoprečišćavanje.

Član 17.

Zaštita zraka

Zaštita zraka obuhvata očuvanje atmosfere u cijelosti sa svim njenim procesima, očuvanje njene strukture i klimatskih obilježja.

Zrak mora biti zaštićen od opterećenja bilo kojih vještačkih uticaja koji se vrše na zrak ili na druge komponente okoline putem transmisija radiokativnih, tečnih, gasovitih ili čvrstih materija ukoliko postoji opasnost da će štetno uticati na kvalitet zraka ili se štetno odraziti na ljudsko zdravlje.

Kada se planira uvođenje aktivnosti i uspostava postrojenja, kao i proizvodnja i korištenje proizvoda potrebno je preduzeti mjere kako bi nivo polutanata bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Član 18.

Očuvanje biosfere

Očuvanje biosfere obuhvata zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa, uzevši u obzir i očuvanje prirodnih procesa unutar njihovih staništa i prirodne ravnoteže uz osiguravanje održivosti ekosistema.

Korištenje biosfere ne može se vršiti na način koji narušava prirodne procese i uvjete biodiverziteta i predstavlja opasnost za njegovu održivost.

Član 19.

Očuvanje izgrađene okoline

Razvojnim planom određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama zavisno od stepena opterećenja okoline i svrhe izgradnje unutar određenih dijelova na određenim lokacijama.

Obavljanje aktivnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima u skladu sa prirodom opterećivanja okoline i propisima o zaštiti okoline.

Zelene površine i pojas skloništa unutar općine uređuju se na način utvrđen posebnim propisima.

Član 20.

Opasne supstance i tehnologije

Zaštita od štetnih uticaja opasnih supstanci obuhvata zaštitu od upotrebe svih prirodnih i vještačkih supstanci koje se koriste, proizvode ili distribuiraju od korisnika okoline u toku provođenja aktivnosti, a koje su po svom kvantitetu ili kvalitetu, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, podložne koroziji, izazivaju infekcije, ekotoksične, mutagene, karcinogene, ili iritirajuće, ili mogu izazvati takav uticaj u kontaktu sa drugim supstancama.

Kada se upravlja opasnim supstancama ili u toku upotrebe, uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se preduzeti sve potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po okolinu svodi na najniži stepen ili se eliminiira mogućnost takvih opasnosti u skladu sa posebnim propisima.

Kada se primjenjuju tehnologije koje mogu predstavljati opasnost po okolinu mora se odrediti zaštitna oblast ili razdaljina, shodno prirodi izvora opasnosti, kako bi se umanjio rizik od opasnosti po okolinu.

Član 21.

Otpad

Zaštita od štetnog uticaja otpada po okolinu obuhvata zaštitu od svih vrsta supstanci, proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakiranje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

Imalac otpada dužan je preduzeti adekvatne mjere za upravljanje otpadom i osigurati osnovne mjere u cilju sprečavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, ekstrakciju sirovina i moguće energije, te sigurno odlaganje.

Član 22.

Buka i vibracije

Zaštita od buke i vibracija u okolini obuhvata zaštitu od svih vrsta vještački proizvedenih emisija energija koje izazivaju opterećenje nepoželjnom, neprijatnom bukom, odnosno vibracijama koje mogu ugroziti zdravlje ili štetno uticati na zdravlje.

Radi zaštite od buke potrebno je primjenjivati tehničke i organizacijske metode koje podstiču:

- smanjivanje stvaranja emisija buke ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracije;
- smanjivanje opterećenja, odnosno sprečavanje povećavanja opterećenja bukom ili vibracijama,
- naknadnu zaštitu u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.

Sva pitanja u vezi sa zaštitom od buke i vibracije uređena su posebnim zakonom.

Član 23.

Radijacija

Zaštita od štetnih radijacijskih uticaja po okolinu obuhvata zaštitu od proizvedene i prirodne jonizacije, nejonizirajuće radijacije i termalne radijacije svih vrsta.

V - DOKUMENTI O ZAŠTITI OKOLINE I NJENOM UNAPREĐENJU

Član 24.

Plan zaštite okoline Bosansko-podrinjskog kantona

Plan zaštite okoline Bosansko-podrinjskog kantona dugoročno određuje i usmjerava ciljeve očuvanja i unapređenja postojećih prirodnih vrijednosti, uređenja prostora, korišćenja prirodnih resursa biljnog i životinjskog svijeta. Ovo se temelji na dokumentima prostornog uređenja kantonalnog i općinskog nivoa i drugim planovima i osnovama korišćenja prirodnih resursa (planovi uređenja i korišćenja zemljišta, poljoprivredne, šumske, vodoprivredne i lovno ribolovne osnove i drugi planovi), a u skladu sa ukupnim privrednim, društvenim i kulturnim razvojem područja Kantona.

Plan zaštite okoline iz stava 1. ovog člana sadrži osnove za usmjeravanje i usklađivanje privrednih, tehničkih, naučnih, obrazovnih, organizacijskih i drugih mjera, provođenja Kantonalnog i Federalnog zakona i prihvaćenih međunarodnih obaveza sa ciljem zaštite okoline.

Plan zaštite okoline sadrži posebno:

- ocjenu stanja okoline u Kantonu, te stanje zagađenja okoline po pojedinim dijelovima Kantona,
- osnovu ravnomyernog privrednog razvoja i efikasne zaštite okoline održivim privrednim razvojem,
- osnovu praćenja stanja okoline (monitoring) uz saglasnost Federalnog ministarstva i kad je to međunarodna obaveza BiH,
- pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno provesti sanacijske mjere u okolini (zagađena područja, područja ugrožena erozijom i bujicama, eksploatacijom mineralnih sirovina, pošumljavanje goleti, staništa divljači i sl.) osnovnih uslova i utvrđivanje mjera za sanaciju,
- izvore i procjenu potrebnih sredstava za provođenje mjera zaštite okoline,
- osnovu usmjeravanja i unapređenja naučno-istraživačkog rada iz oblasti zaštite okoline.

Prijedlog Plana zaštite okoline dostavlja se Federalnom ministarstvu radi davanja sugestija i primjedaba.

Prijedlog Plana mora također biti dostupan javnosti radi davanja sugestija i primjedaba.

Rok za dostavljanje sugestija i primjedaba je do tri mjeseca (90 dana) od dana prijema prijedloga.

Plan zaštite okoline donosi Skupština kantona na prijedlog Vlade kantona za period od 6 (šest) godina.

Izveštaj o provođenju Plana podnosi Kantonalno ministarstvo svake 2 (dvije) godine i upućuje ga Skupštini kantona.

Plan zaštite okoline se objavljuje u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Skupština kantona može donijeti propis kojim će se regulisati donošenje općinskih Planova zaštite okoline i njihov sadržaj.

Program mjera i unapređenje zaštite okoline Bosansko-podrinjskog kantona

Član 25.

Program mjera zaštite okoline za područje Kantona utvrđuje naročito:

- osnovne ciljeve, uslove i mjere zaštite okoline u cjelini, stanje zagađenja okoline po sastavnim djelovima i prostornim cjelinama Kantona,
- prioritetne mjere zaštite po sastavnim djelovima ili pojedinim cjelinama, a u cilju očuvanja i unapređenja prirodnih resursa i njihovog obnavljanja, a ako su neobnovljivi, njihovog racionalnog korišćenja,
- mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje zagađenja okoline,
- subjekte koji su dužni provoditi mjere i ovlašćenja u vezi sa realiziranjem programa zaštite okoline,
- rokove za preduzimanje pojedinih mjera,
- procjenu potrebnih sredstava,
- izvore finansiranja za provođenje potrebnih mjera.

Program mjera zaštite okoline donosi Vlada kantona.

Program mjera zaštite okoline objavljuje se u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Član 26.

Programi zaštite okoline Kantona moraju biti usaglašeni sa Strategijom zaštite okoline i Programom mjera zaštite okoline Federacije.

U slučaju neusaglašenosti Programa mjera zaštite okoline primjenjuje se Program mjera zaštite okoline šireg područja.

Izuzetno od stava 2. ovog člana primjenjuje se Program mjera zaštite okoline užeg područja ukoliko se tim programom ne mijenja osnova zaštite okoline utvrđena Programom mjera zaštite okoline šireg područja uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva.

Privredna društva su dužna da izrade planove zaštite okoline ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Vlada kantona može donijeti propis kojim će se regulisati izrada programa mjera zaštite okoline sa sadržajem za općine Kantona.

Izvještaj o stanju okoline

Član 27.

Vlada podnosi Skupštini kantona dvogodišnji izvještaj o provođenju mjera Programa zaštite okoline i iz drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoline. Po potrebi na zahtjev zastupnika može se Izvještaj o stanju okoline podnositi i češće.

Izvještaj o stanju okoline iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o stanju okoline u kantonu, podatke o utjecaju pojedinih zahvata na okolinu i o svim drugim nepovoljnim utjecajima na okolinu, ocjenu provedenih mjera i njihove efikasnosti, ocjenu provedenog nadzora, podatke o izrečenim kaznama i o korišćenju finansijskih sredstava za zaštitu okoline, procjenu potrebe izmjena i dopuna postojeće, odnosno izrade nove dokumentacije, te drugih važnih podataka za zaštitu okoline.

Izvještaj o stanju okoline i o provođenju programa mjera zaštite okoline za kanton sadrži sve elemente navedene u stavu 2. ovog člana, a ovisno o posebnim karakteristikama područja za koje su programi mjera zaštite okoline doneseni.

Izvještaj o stanju okoline kantona usvaja Skupština kantona.

Član 28.

Uputstvo o obaveznoj jedinstvenoj metodologiji za pripremu i izradu dokumenata o zaštiti okoline za kanton, donosi kantonalni ministar.

VI - ORGANIZACIJA POSLOVA UPRAVLJANJA, ZAŠTITE I UNAPREĐENJA OKOLINE

Član 29.

Upravljanje, zaštitu i unapređenje okoline osigurava Zakonodavno tijelo kantona (Skupština) donošenjem plana i programa mjera zaštite okoline i drugih dokumenata važnih za zaštitu okoline.

Poslove zaštite okoline i njegovog unapređenja, kao i *nadzor nad* provođenjem mjera upravljanja okolišem osiguravaju kantonalni organi uprave nadležni za poslove zaštite okoline, te općinski organi putem svojih nadležnih službi u okviru svojih nadležnosti.

Stručne poslove iz oblasti zaštite okoline mogu vršiti naučne, stručne i javno-zdravstvene organizacije (ustanove) – pravne osobe koje za to ispunjavaju propisane uslove.

Građani, kao pojedinci ili udruženja građana, strukovna udruženja i druge nevladine organizacije doprinose ostvarivanju ciljeva zaštite okoline i provođenja aktivnosti na zaštiti okoline i njegovom unapređenju.

Član 30.

Kantonalno Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo) vrši upravne i stručne poslove koji se odnose na provođenje ovog zakona i drugih propisa iz svoje nadležnosti; upravni nadzor, ocjenu dokumentacije iz oblasti zaštite okoline, vodi katastar zagađenja i praćenje utjecaja zagađenja na okolinu, daje mišljenja na procjenu utjecaja zahvata na okolinu, izdaje okolinsku dozvolu u okviru nadležnosti, prati i predlaže mjere za unapređenje okoline, koordinira istraživanja u području zaštite okoline i njegovo provođenje ukoliko nisu u nadležnosti organa kantonalne uprave, vrši inspekcijske poslove zaštite okoline, te prati i primjenjuje federalne i međunarodne propise.

U cilju postizanja koordiniranog i usaglašenog ekonomskog razvoja sa potrebama zaštite okoline, stručne i naučne osnove za regulisanje pojedinih pitanja Vlada formira Kantonalni savjet za zaštitu okoline (u daljem tekstu: Savjet) koga čine naučni, stručni, javni i drugi radnici.

Savjet daje mišljenje, prijedloge i ocjene po pitanjima zaštite okoline i ekonomskog razvoja sa prijedlozima dokumenata koje donose Skupština i Vlada.

Savjet broji 15 (petnaest) članova koji se biraju: po 1 (jedan) član ispred općina kantona, a ostali iz reda stručnih i naučnih ljudi iz oblasti zaštite okoline.

Član 31.

Kanton uređuje, organizuje, finansira i unapređuje poslove zaštite okoline koji su od značaja za kanton, a naročito:

- provođenje programa mjera zaštite okoline i njegovog unapređenja,
- pripremu i provođenje sanacija kada je to njegova obaveza,
- praćenje stanja okoline (monitoring) i smanjenje imisije i emisije kad je to njihova obaveza,
- obezbjeđenje uslova za vođenje katastra zagađenja okoline, evidencije o stanju okoline, provođenje mjera zaštite okoline i obavještanje javnosti,
- preduzimanje drugih mjera u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Član 32.

Općine kao jedinice samouprave i uprave uređuju, organiziraju, finansiraju i unapređuju poslove zaštite okoline koji su od lokalnog značaja.

Zaštita okoline općina obuhvata:

- osiguravanje uslova za provođenje zaštite okoline i njegovog uređenja,
- pripremu i provođenje sanacija kada je to njihova obaveza,

- osiguravanje praćenja stanja okoline (monitoring) i mjerenje imisija kada je to njihova obaveza,
- osiguravanje uslova za vođenje katastra zagađenja,
- osiguravanje uslova za vođenje evidencije o stanju okoline,
- osiguravanje uslova za provođenje mjera zaštite okoline,
- način obavještanja javnosti,
- provođenje i drugih mjera u skladu sa ovim zakonom i pojedinim propisima.

VII - PROVOĐENJE ZAŠTITE I UNAPREĐENJA OKOLINE

Član 33.

Zaštita i unapređenje okoline provodi se:

- Standardima kvaliteta okoline,
- Procjenama uticaja na okolinu,
- Okolinskim dozvolama,
- Dokumentima prostornog uređenja,
- Praćenjem stanja okoline,
- Registracijom i kontrolom djelatnosti koje ugrožavaju okolinu,
- Katastrom zagađenja okoline,
- Informacionim sistemom zaštite okoline,
- Planovima interveniranja u zaštiti okoline,
- Javnošću podataka o zaštiti okoline,
- Ekonomskim mjerama.

Standardi kvaliteta okoline

Član 34.

Standardi kvaliteta okoline koji sadrže granične vrijednosti za pojedine dijelove okoline i za posebno vrijedne, osjetljive ili ugrožene područne cjeline određuju se posebnim propisom ako nisu određeni zakonom.

Propisom iz stava 1. ovog člana mogu se odrediti rokovi i postupak za postizanje kvaliteta okoline, moguća odstupanja od standarda i kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Ako standardi kvaliteta okoline nisu određeni zakonom ili posebnim propisom iz stava 1. ovog člana, propisuje ih Vlada kantona.

Član 35.

Za određene proizvode, uređaje, opremu i proizvodne procese koji mogu prouzrokovati rizik ili opasnost po okolinu posebnim propisima određuju se tehnički standardi kvaliteta okoline.

Tehničkim standardima iz stava 1. ovog člana određuju se granične vrijednosti emisija i imisija u vezi sa proizvodnim postupkom i korištenjem uređaja i opreme, odnosno granične vrijednosti u vezi sa sastavom proizvoda, i kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Tehničkim standardima može se propisati i način izrade, proizvodnje, označavanja, postupanja i korištenja proizvoda, opreme i proizvodnih postupaka, te postupak sa proizvodima, uređajima i opremom nakon prestanka korištenja.

Propisima iz stava 1. ovog člana određuju se postupci i rokovi za postizanje tehničkih standarada i njihovu primjenu na postojeće proizvode i uređaje.

Ako tehnički standardi nisu određeni posebnim propisom iz stava 1. ovog člana, propisuje ih Vlada kantona.

Procjena uticaja na okolinu

Član 36.

Procjenom uticaja na okolinu osigurava se ostvarenje principa preventivnosti usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata sa prihvatnim mogućnostima okoline na određenom području.

Procjenom uticaja na okolinu sagledava se mogući nepovoljni uticaj namjeravanog zahvata na tlo, vodu, more, vazduh, šume, klimu, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, prostorne i kulturne vrijednosti, njihove međusobne odnose, uključujući i druge planirane zahvate i mogući međuuticaj sa postojećim ili planiranim zahvatima na području na kojem se sagledava uticaj zahvata.

Procjena uticaja na okolinu treba sadržavati i vrednovanje uticaja namjeravanog zahvata na okolinu, odnosno dijelove okoline i mjere zaštite okoline, kako bi se neprihvatljivi uticaji sveli na minimum i postigla maksimalna očuvanost kvaliteta okoline.

Mjere i uslovi za sprečavanje ugrožavanja okoline, sadržani u procjeni uticaja na okolinu, obavezno čine sastavni dio dokumenta sa uslovima za uređenje prostora, odnosno izvođenje radova za koje se donosi procjena.

Procjena uticaja na okolinu provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, odnosno prije izdavanja urbanističke saglasnosti ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje urbanističke saglasnosti nije obavezno.

Nadležni organ neće izdati urbanističku saglasnost ili druge neophodne saglasnosti za projekte za koje je neophodna procjena uticaja na okolinu, ukoliko uz zahtjev nije dostavljena okolinska dozvola.

Nadležno ministarstvo provodi postupak procjene uticaja na okolinu u koji će se uključiti nadležni organi na općinskom i kantonalnom nivou.

Procjena uticaja na okolinu može se vršiti u dvije faze:

- prethodna procjena uticaja na okolinu i
- studija o uticaju na okolinu.

Ukoliko na osnovu zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole i priloženih dokaza utvrdi da nije potrebna izrada studije o uticaju na okolinu, nadležno ministarstvo donosi rješenje o izdavanju okolinske dozvole na osnovu prethodne procjene uticaja na okolinu.

Član 37.

Kantonalno ministarstvo u okviru svoje nadležnosti, utvrđuje zahvate za koje je potrebna procjena uticaja na okolinu.

Za pogone i postrojenja za koje je potrebna prethodna procjena uticaja na okolinu nadležno ministarstvo dostavlja zahtjev za izdavanje okolinske dozvole, zajedno sa priložima, nadležnim organima i zainteresovanim subjektima radi davanja mišljenja i sugestija.

Rok za dostavljanje sugestija i primjedbi je petnaest dana od dana prijema zahtjeva.

Sadržaj, rok i način izrade Studije o procjeni uticaja na okolinu, način donošenja procjene i zaključaka o namjeravanom zahvatu, obavještanje javnosti i način sudjelovanja javnosti u odlučivanju, prava i obaveze učesnika u postupku, program i način

provjere stručne osposobljenosti pravne osobe koja izrađuje studije donosi ministar kantonalnog ministarstva (u daljem tekstu: kantonalni ministar).

Zahvati za koje je potrebna ocjena uticaja na okolinu mogu se odrediti i dokumentima prostornog uređenja kantona.

Član 38.

Uticaj zahvata na okolinu, njegovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje nadležno Kantonalno ministarstvo na temelju Studije o procjeni uticaja na okolinu.

Nadležno ministarstvo, na osnovu prethodne procjene uticaja na okolinu, donosi zaključak o izradi studije o procjeni uticaja na okolinu u roku od petnaest dana od dana isticanja roka za dostavljanje sugestija i primjedaba.

U zaključku iz stava 2. ovog člana nadležno ministarstvo određuje sadržaj studije o procjeni uticaja na okolinu uzimajući u obzir uputstva za procjenu uticaja na okolinu.

Ocjenu studije o procjeni uticaja na okolinu vrši stručna komisija, koju imenuje nadležni ministar.

Sastav, naknade kao i druga pitanja vezana uz rad komisije propisat će nadležni ministar provedbenim propisom.

Naknada za ocjenu studije o procjeni uticaja na okolinu obuhvata nadoknadu za rad pravnih i tehničkih stručnjaka iz nadležnog organa i sve ostale troškove koje mogu imati nadležni organi ili drugi učesnici u postupku procjene uticaja na okolinu.

Naknadu i ostale troškove iz stava 6. ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Kantonalni organ uprave nadležan za poslove zaštite okoline vrši poslove iz stava 1. ovog člana, ako je to predviđeno dokumentima prostornog uređenja kantona.

Član 39.

Studiju o procjeni uticaja na okolinu pribavlja nosilac namjeravanog zahvata koji osigurava njenu izradu i snosi sve troškove procjene uticaja na okolinu.

Studiju o procjeni uticaja na okolinu izrađuje pravna osoba registrovana i certificirana za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite okoline.

Federalno ministarstvo provedbenim aktom uređuje uvjete i kriterije koje moraju ispunjavati nosioci izrade Studije o procjeni uticaja na okolinu.

Podnosilac zahtjeva dostavlja studiju o procjeni uticaja na okolinu nadležnom ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema studije od nosioca izrade studije.

Studija o procjeni uticaja na okolinu je stručna podloga za rad kantonalnog ministarstva iz člana 37. stav 1. koja obuhvata sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku, te prijedlog ocjena prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoline.

Član 40.

Nadležno ministarstvo će na osnovu ocjene studije o procjeni uticaja na okolinu donijeti rješenje o okolinskoj dozvoli u roku od 30 dana od dana dostavljanja ocjene.

Okolinska dozvola neće biti izdata ukoliko rezultati Studije o procjeni uticaja na okolinu pokažu da bi projekat mogao izazvati znatno zagađivanje okoline ili u znatnoj mjeri ugroziti okolinu.

Rješenje o okolinskoj dozvoli dostavlja se podnosiocu zahtjeva i zainteresovanim subjektima iz člana 37. stav 2. ovog Zakona.

Na postupak dostave rješenja iz stava 1. ovog člana primjenjuju se Zakon o upravnom postupku („Sl. novine F BiH“, br. 2/98).

Član 41.

Protiv rješenja iz člana 40. ovog zakona nije dopuštena žalba, ali se može dozvoliti izmjena ili dopuna Studije o procjeni uticaja na okolinu u onom dijelu koji se odnosi na umanjenje ili eliminaciju evidentiranih negativnih uticaja na okolinu.

Član 42.

Pogoni i postrojenja moraju biti izgrađeni i funkcionisati tako da se:

- ne ugrožava niti ometa zdravlje ljudi i ne predstavlja nesnosnu/pretjeranu smatnju za ljude koji žive na području uticaja postrojenja ili za okolinu zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija ili toplote, ili prometa, ili od postrojenja;
- poduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere da se spriječi zagađenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje;
- izbjegava produkcija otpada, a ukoliko dolazi do stvaranja istog, količina će se svesti na najmanju moguću mjeru ili će se vršiti reciklaža ili, ukoliko to nije tehnički ili ekonomski izvodljivo, otpad se odlaže i pri tome izbjegava ili smanjuje bilo kakav negativan uticaj na okolinu;
- energetski i prirodni resursi efikasno koriste;
- preduzmu neophodne mjere za sprečavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica i
- preduzmu neophodne mjere nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratila u zadovoljavajuće stanje. Zadovoljavajuće stanje znači da su ispunjeni svi standardi kvaliteta okoline koji su relevantni za lokaciju postrojenja, naročito oni koji se tiču zemljišta i vode.

Zahtjevi dati u stavu 1. ovog člana predstavljaju opće obaveze operatora koje se trebaju ispuniti tokom izgradnje, rada i prestanka rada pogona i postrojenja. Ovi se standardi moraju primjeniti prilikom izdavanja okolinske dozvole.

Za pogone i postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje okolinske dozvole nadležni organ će kod izdavanja urbanističke saglasnosti voditi računa o ispunjenju zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Za pogone i postrojenja čiji rad bi mogao znatno uticati na stanje okoline susjednog kantona, entiteta ili države, kantonalno ministarstvo i nadležni organ susjednog kantona, entiteta ili države o navedenom u formi informacije.

Član 43.

Okolinska dozvola

Okolinska dozvola ima za cilj visok nivo zaštite okoline.

Za izdavanje okolinske dozvole podnosi se zahtjev za izdavanje okolinske dozvole.

Okolinsku dozvolu izdaje nadležno ministarstvo u formi rješenja.

Okolinska dozvola se izdaje:

- donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole u slučajevima gdje nije potrebna prethodna procjena uticaja na okolinu;

- donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole nakon provedene procedure prethodne procjene uticaja na okolinu u slučajevima gdje je potrebna samo prethodna procjena uticaja na okolinu;
- donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole nakon prihvaćene studije o uticaju na okolinu.

Provedbenim propisom utvrdit će se pogoni i postojenja koji mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju okolinsku dozvolu izdatu u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o upravnom postupku.

Ukoliko je posebnim propisima utvrđeno izdavanje drugih dozvola za pogone i postrojenja dozvole će biti izdate zajedno/usklađeno sa okolinskom dozvolom.

Organi nadležni za izdavanje drugih dozvola uključuju se u postupak izdavanja okolinske dozvole.

Okolinska dozvola pribavlja se i u slučaju značajne promjene u radu pogona i postrojenja.

Nadležno ministarstvo revidira okolinsku dozvolu svakih (5) pet godina.

Član 44.

Zahtjev

Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole sadrži:

- ime i adresu operatora/investitora;
- izvod iz planskog akta odnosnog područja sa ucrtanom legendom o namjeni površina šireg područja i namjenama površine predmetne lokacije;
- lokaciju pogona i postrojenja kao i opis pogona i postrojenja i aktivnosti (plan, tehnički opis rada, itd), osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje;
- izvora emisija iz pogona i postrojenja;
- stanja lokacije pogona i postrojenja;
- prirode i količine predviđenih emisija iz pogona i postrojenja u okolini (zrak, voda, tlo) kao i identifikacija značajnih uticaja na okolinu;
- predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprečavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja;
- mjera za sprečavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji produkuje postrojenje;
- ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama operatora posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja;
- mjera planiranih za monitoring emisija unutar područja i/ili njihov uticaj;
- predviđenih alternativnih rješenja;
- kopiju zahtjeva za dobijanje drugih dozvola koje će biti izdate zajedno sa okolinskom dozvolom i
- netehnički rezime i
- plan upravljanja otpadom.

Za pogone i postrojenja za koje je obavezna izrada Studije o procjeni uticaja na okolinu, uz zahtjev za izdavanje okolinske dozvole umjesto podataka iz stava 1. ovog člana podnosi se studija o uticaju na okolinu.

Investitor je dužan studiju o procjeni uticaja na okolinu dostaviti na ocjenu nadležnom ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana donošenja zaključka o izradi studije.

Član 45.

Izdavanje okolinske dozvole

Nadležno ministarstvo izdaje okolinsku dozvolu u roku od 120 dana od dana podnošenja zahtjeva.

U slučajevima gdje je potrebna procjena uticaja na okolinu, okolinska dozvola izdaje se u roku od 60 dana od dana dostavljanja Studije o procjeni uticaja na okolinu.

Okolinska dozvola sadrži:

- granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije;
- uslove za zaštitu zraka, tla, voda, biljnog i životinjskog svijeta;
- mjere za upravljanje otpadom koji proizvodi pogon i postrojenje;
- mjere za minimizaciju prekograničnog zagađenja;
- sistem samomonitoringa uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja i
- mjere vezane za uslove rada u vanrednim situacijama.

Granične vrijednosti emisija i ekvivalentni parametri i tehničke mjere zasnivaju se na najboljim raspoloživim tehnologijama uzimajući u obzir tehničke karakteristike pogona i postrojenja, njihov geografski položaj i ostale uvjete.

Ukoliko su standardima kvaliteta predviđeni strožiji uvjeti od onih koji se postižu primjenom najboljih raspoloživih tehnologija utvrdit će se dodatne mjere neophodne za izdavanje okolinske dozvole (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd).

Član 45a.

Protiv rješenja iz člana 45. dopuštena je žalba koja se izjavljuje Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 46.

Postojeći pogoni i postrojenja

Pogoni i postrojenja utvrđeni provedbenim propisom iz člana 43. ovog zakona za koja su izdate dozvole prije stupanja na snagu ovog zakona, moraju pribaviti okolinsku dozvolu najkasnije do 31.12.2011. godine.

Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole za postojeće pogone i postrojenja obavezno sadrži planove aktivnosti.

Rok za izdavanje okolinske dozvole je 60 dana od dana ocjene plana aktivnosti.

Član 47.

Podaci koje dostavlja operator

Operator pogona i postrojenja za koje je izdata okolinska dozvola i operator pogona i postrojenja za koje nije potrebna okolinska dozvola, dužan je redovno obavještavati nadležno ministarstvo i inspektora o rezultatima monitoringa emisija u skladu sa okolinskom dozvolom i provedbenim propisom, bez odlaganja prijaviti svaku vanrednu situaciju koja značajno utiče na okolinu i dostaviti sve podatke i informacije potrebne da bi se ispunili zahtjevi propisani za izvještavanje na državnom i međudržavnom nivou.

Član 48.

Ponovno razmatranje i izmjene dozvola

Nadležno ministarstvo ponovo razmatra i vrši izmjenu okolinske dozvole u slučajevima da:

- zagađenje koje stvara pogon i postrojenje toliko značajno da prelaze granične vrijednosti utvrđene u okolinskoj dozvoli;
- došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnologijama koje omogućuju značajno smanjenje emisija bez većih troškova ili
- sigurnost odvijanja rada i aktivnosti zahtijeva korištenje drugih tehnologija.

Nadležno ministarstvo može, na zahtjev nadležne inspekcije za okolinu i zainteresiranih subjekata koji žive na području na kojem rad pogona i postrojenja može imati negativan uticaj i ugrožavati ili predstavljati opasnost po okolinu i zdravlje, preispitati okolinsku dozvolu.

Ukoliko bi izmjene pogona i postrojenja radi prilagođavanja zahtjevima iz oblasti zaštite okoline prouzrokovale korjenite promjene pogona i postrojenja, nadležno ministarstvo nalaže operatoru da sačini plan prilagođavanja sa mjerama i rokovima za prilagođavanje pogona i postrojenja osnovnim obavezama utvrđenim ovim zakonom.

Dokumenti prostornog uređenja

Član 49.

Kod izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja mora se posebno uzimati u obzir osjetljivost okoline na određenom prostoru, odnos prema skladu i vrijednostima prirode, odnos prema obnovljivim i neobnovljivim prirodnim resursima, prirodnoj i kulturnoj baštini i ukupnosti međusobnih uticaja postojećih i planiranih zahvata na okolinu, utvrditi područja ugroženih dijelova okoline, kontaminiranih područja, područja ugroženih erozivnim procesima, bujicama, eksploatacijom mineralnih sirovina i utvrđivanjem sanacionih mjera.

Mjere zaštite okoline sadržane u dokumentima prostornog uređenja su mjere zaštite zemljišta, vode, mora, vazduha, šuma, klime, zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, prirodnih, kulturnih i prostornih vrijednosti, mjere postupanja sa otpadom, mjere zaštite od buke, požara i druge mjere zaštite okoline, a određuju se u skladu sa odredbama ovog zakona i posebnih propisa.

Dokumenti prostornog uređenja su obavezno usklađeni sa Planom i Programom zaštite okoline.

Član 50.

Nosilac izrade dokumenata prostornog uređenja kantona dužan je prije njihovog donošenja pribaviti saglasnost federalnog ministarstva o usklađenosti ovih planova sa mjerama zaštite okoline.

Saglasnost se daje u roku od 30 dana od dostave prijedloga prostornog plana kantona. Ukoliko federano ministarstvo ne da saglasnost u roku utvrđenom stavom 2. ovog člana, smatrat će da je saglasnost data, odnosno da nema primjedbi na mjere zaštite okoline u dokumentima prostornog uređenja kantona.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana mora se pribaviti i za one dokumente za koje je to utvrđeno dokumentima prostornog uređenja kantona.

Praćenje stanja okoline

Član 51.

Praćenje stanja okoline (monitoring) određeno Strategijom zaštite okoline kantona, finansira se iz sredstava kantonalnog i federalnog budžeta, u skladu sa nadležnostima i u interesu istih.

Sadržaj, metodologiju i način praćenja stanja okoline propisuje Vlada kantona.

Član 52.

Za sve zahvate za koje je određeno provođenje ocjene uticaja na okolinu pravna osoba iz člana 39. dužna je:

- mjeriti emisije i o tome voditi evidenciju,
- mjeriti imisije, odnosno sudjelovati u mjerenju imisije prema svom udijelu u zagađenju okoline
- mjeriti kontaminaciju, voditi evidenciju o vrsti, količini i posljedicama,
- sudjelovati u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica zagađenja okoline.

Pravna osoba iz stava 1. ovog člana dužna je osigurati finansijska sredstva za praćenje stanja okoline.

Vrstu emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet praćenja, metodologiju mjerenja, uzimanje uzoraka, rok za dostavljanje podataka federalnim organima uprave i način vođenja popisa podataka, ako nisu određeni posebnim propisom propisuje Vlada kantona.

Propisom iz stava 3. ovog člana može se propisati i obaveza praćenja stanja okoline, način vođenja popisa podataka, te kaznene odredbe za povredu odredaba propisa i za druge pravne osobe koje nisu obuhvaćene odredbom iz stava 1. ovog člana.

Propisom iz stava 3. ovog člana određuju se uslovi tehničke opremljenosti i stručna sprema zaposlenih koje mora zadovoljavati pravna osoba iz stava 1. ovog člana, te kaznene odredbe za povredu odredaba tog propisa.

Član 53.

Kanton će osigurati mjerenje imisije na svom području na kojem je došlo do zagađenja okoline, ako zagađivač okoline nije poznat.

Član 54.

Pravna osoba koja je prema ovom zakonu obavezna provesti sanacioni program, dužna je i nakon provođenja sanacionih mjera osigurati praćenje njihovog učinka na stanje okoline i osigurati finansijska sredstva za njihovo praćenje.

Kad se u skladu sa odredbama ovog zakona izvođenje programa sanacije finansira iz sredstava federalnog budžeta, praćenje stanja okoline i učinka sanacionih mjera osigurava Vlada kantona.

Kad se izvođenje programa sanacije finansira iz sredstava bužeta kantona, praćenje stanja okoline i učinka sanacionih mjera osigurava Vlada kantona.

Član 55.

Pravna osoba iz člana 52. stav 1. i člana 54. ovog zakona dužni su podatke mjerenja emisije i imisije dostavljati federalnom ministarstvu i kantonalnom organu nadležnom za poslove zaštite okoline.

Registracija i kontrola djelatnosti koje ugrožavaju okolinu

Član 56.

Djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugrožavati okolinu podliježu posebnom režimu kontrole.

Kontrola se ostvaruje:

1. utvrđivanjem spiska djelatnosti, kao i spiska pogona i postrojenja koji vrše djelatnosti koja ugrožava ili može ugroziti okolinu (određeni energetske objekti, rafinerije, hemijske industrije, industrije celuloze i papira, industrije cementa, crne i obojene metalurgije, transport, promet i uskladištenje štetnih, opasnih, zapaljivih i drugih materija i slično),
2. davanjem posebne saglasnosti za djelatnosti iz tačke 1. u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenja i odobrenja za upotrebu,
3. obaveznom registracijom svih pogona i postrojenja iz tačke 1. svake dvije (2) godine.

Način utvrđivanja spiska djelatnosti i spiska pogona i postrojenja iz tačke 1., uslove davanja posebne saglasnosti iz tačke 2., i način vršenja registracije iz tačke 3. propisuje nadležno kantonalno ministarstvo u okviru svoje nadležnosti.

Član 57.

U postupku davanja saglasnosti iz tačke 2. člana 56. ovog zakona, nadležni organ vrši prethodni pregled tehničke dokumentacije i daje svoje mišljenje da li su ispunjeni propisani uslovi za puštanje u rad pogona, odnosno postrojenja.

Član 58.

Redovna dvogodišnja registracija svih pogona i postrojenja iz člana 56. stav 3. ovog zakona vrši se nakon provjeravanja da li su ispunjeni propisani uslovi.

Troškove registracije snose vršioci odgovarajućih djelatnosti.

Kantonalno ministarstvo u okviru svoje nadležnosti a uz saglasnost Vlade kantona, može izuzetno za određeno vrijeme i uz određene uslove, odobriti vršenje djelatnosti koja može da ugrožava okolinu, ako je ta djelatnost od posebnog značaja za privredu ili je njeno vršenje od opšteg interesa.

Katastar zagađenja okoline

Član 59.

Katastar zagađenja okoline vodi kantonalni organ uprave nadležan za poslove zaštite okoline.

Podaci i informacije iz katastra zagađenja okoline su javni, a objavljuje ih kantonalni organ nadležan za poslove zaštite okoliša jedanput godišnje za svoj kanton.

Informacioni sistem zaštite okoline

Član 60.

Kantonalno ministarstvo u saradnji sa nadležnim općinskim službama (organima), prema potrebi i interesu uspostavlja informacioni sistem zaštite okoline, koji sadrži podatke katastra zagađenja okoline, stručne, naučne i tehničke informacije domaćih i stranih institucija i međunarodnih organizacija, faktografske, metodološke i dokumentacione podatke i informacije od značaja za zaštitu okoline, informacije o planskim mjerama federalnih i drugih institucija.

Informacijski sistem zaštite okoline kantona ukoliko je uspostavljen, po potrebi vrši razmjenu informacija sa informacijskim sistemima drugih (posebno susjednih) Kantona i Federalnim informacijskim sistemom.

Sadržaj, metodološki pristup, obavezu, način dostavljanja i upravljanja podacima donosi kantonalna vlada na prijedlog nadležnog ministarstva.

Planovi interveniranja u zaštiti okoline

Član 61.

Za slučajeve moguće ekološke nesreće ili vanredne, posebne ugroženosti okoline, opasnosti po život i zdravlje ljudi, Vlada kantona donosi planove interveniranja.

Planovi interveniranja iz stava 1. ovog člana sadrže vrste rizika i opasnosti, postupak i mjere za ublažavanje i otklanjanje neposrednih posljedica štetnih za okolinu, subjekte za provođenje pojedinih mjera, odgovornost i ovlaštenja u vezi sa provođenjem, te način usaglašavanja sa interventnim mjerama koje se provode na osnovu drugih zakona.

Planove interveniranja moraju imati proizvođači opreme i uređaja koji mogu prouzrokovati zagađenje okoline.

Operator, odnosno bilo koje fizičko ili pravno lice koje rukovodi radom ili kontrolira postrojenje, odnosno lice na koje je prenešeno javno ovlaštenje, također mora imati svoj plan i sadržaj interveniranja.

Ministar po potrebi donosi bliži propis o vrsti proizvoda, opreme i uređaja iz stava 3. ovog člana.

Ekonomske mjere

Član 62.

Posebnim zakonom, odnosno provedbenim propisom se određuju olakšice i oslobađanje plaćanja poreza, carina i drugih javnih prihoda za korištenje proizvodnih postupaka, proizvodnju i promet proizvoda čiji je uticaj na stanje okoline povoljniji od uticaja drugih srodnih proizvodnih postupaka proizvodnje i proizvoda i za korištenje obnovljivih vidova energije, opreme i uređaja koji doprinose zaštiti okoline.

Olakšice i oslobađanje plaćanja poreza, carina i drugih javnih prihoda iz stava 1. ovog člana u okviru svoje nadležnosti može odrediti Vlada kantona, ako isti nisu određeni posebnim zakonom.

Član 63.

Posebnim propisom mogu se odrediti olakšice i smanjiti porezi i drugi javni prihodi za proizvođače koji organizuju povrat upotrebljenih i neupotrebljivih uređaja, opreme ili njihovih

dijelova, proizvoda ili njihove ambalaže ili na neki drugi organizovan način smanje negativan uticaj svog djelovanja na okolinu.

Olakšice i smanjivanje poreza i drugih javnih prihoda iz stava 1. ovog člana može u okviru svoje nadležnosti odrediti Vlada kantona, ako nije određeno posebnim propisom.

Javnost podataka o zaštiti okoline

Član 64.

Organi uprave nadležni za poslove okoline, pravne osobe koje obavljaju poslove u vezi sa zaštitom okoline i pravne osobe koje svojom djelatnošću ugrožavaju okolinu, a raspolažu podacima o stanju okoline, o uticaju predviđenih i ostvarenih zahvata na okolinu, mjerama zaštite okoline i drugim podacima važnim za zaštitu okoline, dužni su osigurati javnost tih podataka i objaviti ih osim kada je posebnim zakonom propisano čuvanje državne, vojne, službene ili poslovne tajne.

Svi subjekti navedeni u stavu 1. ovog člana dužni su odmah obavijestiti javnost o prekoračenju propisanih nivoa ugrožavanja okoline, i periodično obavještavati javnost o zagađenju okoline.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost kojom zagađuju okolinu dužne su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu okoline i dostavljati je u propisanom roku organima nadležnim za vođenje evidencije i katastra zagađenja okoline iz člana 59. stav 1. ovog zakona.

Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su obavještavati javnost i davati podatke kojima raspolažu zainteresovanim institucijama, organizacijama i pojedincima u roku od mjesec dana od prijema zahtjeva.

Kad se radi o vanrednim slučajevima posebne ugroženosti okoline subjekti iz stava 1. ovog člana su dužni putem sredstava javnog informisanja što prije obavijestiti javnost.

Za davanje podataka o stanju okoline može se posebnim kantonalnim propisom kojeg donosi kantonalni ministar, utvrditi cijena radi naplate davanja pojedinih podataka, a u cilju nadoknade za nastale troškove kod davaoca podataka.

VIII - DOBROVOLJNI PRISTUP

Označavanje proizvoda i ambalaže

Član 65.

Prije stavljanja u promet proizvoda, sirovina i njihove ambalaže proizvođači su dužni upozoriti na štete koje se mogu prouzrokovati po okolinu i okolinsku neprihvatljivost njihovih proizvoda, sirovina i ambalaže.

Način i sadržaj upozorenja o zagađenju okoline, način označavanja proizvoda, sirovina i njihove ambalaže u svojoj nadležnosti propisuje federalni ministar, a na prijedlog kantonalnog ministra.

Znak zaštite okoline

Član 66.

Proizvođačima proizvoda široke potrošnje koji u proizvodnji, stavljanju u promet i/ili korištenju i postupanju s otpadom u odnosu na druge istovrsne proizvođače bitno manje opterećuju i ugrožavaju okolinu, radi priznanja dodjeljuje se "znak zaštite okoline".

Postupak i uvjeti za dobijanje i način dodjele znaka zaštite okoline, opis znaka zaštite okoline, upotrebu dodijeljenog znaka, sudjelovanje institucija, društava, udruga i pojedinaca u postupku dodjele znaka zaštite okoline, na prijedlog kantonalnog ministra propisuje federalni ministar.

Priznanja i nagrade

Član 67.

Priznanja i nagrade za dostignuća na području upravljanja okolinom mogu se dodijeliti za:

- ostvarenje preventive od zagađenja okoline,
- najpovoljnija rješenja u proizvedenim postupcima u odnosu na okolinu,
- razvojne i istraživačke projekte u upravljanju okolinom,
- razvoj sistema obrazovanja o zaštiti okoline u vaspitno-obrazovnom procesu,
- doprinos pojedinaca za razvoj i unapređenje zaštite okoline ili za doprinos u međunarodnoj saradnji iz te oblasti,
- doprinos stručnih i drugih društava, udruženja i nevladinih organizacija za razvoj i unapređenje okoline.

Priznanja i nagrade dodjeljuje kantonalno ministarstvo u okviru svojih nadležnosti.

Postupak, način i uslove za dodjelu priznanja i nagrada propisuje kantonalni ministar.

IX - INFORMIRANJE I EDUKACIJA O OKOLINI

Član 68.

Sistem informiranja o okolini i prikupljanje informacija

Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline dužno je uspostaviti sistem informiranja o okolini i naložiti monitoring stanja okoline, aktivnosti mjerenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o korištenju i opterećenju okoline.

Sistem informiranja uspostavlja se i organizira na osnovu teritorijalne gustine naseljenosti i intenziteta korištenja okoline, kao periodični izvještaj o stanju okoline, na način da se:

- utvrde kvantitativne i kvalitativne promjene stanja okoline koje su nastale kao rezultat korištenja i uporede na način da se procjenjuju zajedno sa socijalnim i ekonomskim podacima, kao i sa aspekta uticaja na zdravlje stanovništva;
- utvrde uzroci uticaja na okolinu sa zadovoljavajućom tačnošću uključujući i detaljne prikaze koji su potrebni za određivanje uzročno-posljedične veze u odnosu na štetu;
- što je moguće prije može predvidi opasnost po okolinu;
- mogu preduzimati mjere predviđene propisima i druge mjere od nadležnih organa;
- koristi u svrhu planiranja.

Kantonalni i općinski organi nadležni za oblast upravljanja vodama, meteorologiju, pedologiju, geologiju, zaštitu prirode, statistiku i druge upravne organizacije dužni su osigurati prikupljanje, obradu i evidentiranje odgovarajućih podataka i informacija, posebno o korištenju i opterećenju okoline iz svoje nadležnosti i dostaviti ih ministarstvu, kao i drugim nadležnim organima na federalnom i državnom nivou, te međunarodnim institucijama.

Općinske službe nadležne za okolinu (u daljem tekstu: nadležne općinske službe) dužne su dostaviti podatke neophodne za rad sistema informiranja o okolini.

Član 69.

Korisnici okoline dužni su vršiti mjerenja opterećenja i korištenja okoline koja su rezultat njihovih aktivnosti na način utvrđen posebnim propisima, potvrđivati ih i evidentirati u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima i omogućiti nadležnim organima pristup tim podacima.

Član 70.

Upis podataka o okolini u druge registre

Utvrđeno činjenično stanje, obim i priroda stalne štete po okolini, utvrđeni odlukom nadležnog organa ili suda, evidentiraju se u zemljišnim knjigama kao privremeni upis i katastru nekretnina.

Ministarstvo po službenoj dužnosti zahtijeva upis podataka u slučaju kada je odgovornost utvrđena od suda.

Izmjena činjeničnog stanja, stepena prirode zagađenosti okoline služi kao osnov za upis podataka koji se vrši na zahtjev vlasnika nekretnine, nadležnog ministarstva ili suda.

Član 71.

Istraživanje okoline i tehnički razvoj

Odgovornost za zaštitu okoline unapređuje se kroz razvoj nauke i tehnologije, organizaciju naučnog istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanje nalaza, kao i praktičnom primjenom domaćih i međunarodnih istraživačkih radova.

Studija usmjerena na istraživanje stanja okoline i razvoja zaštite okoline predmet je prioritetne podrške nadležnih organa i institucija. Ministar za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline (u daljem tekstu: nadležni ministar) dužan je, u saradnji sa ministrom nadležnim za nauku, koordinirati podršku i procjenu naučnih istraživanja iz oblasti okoline.

Član 72.

Edukacija, obuka i kultura u okolini

Svaki građanin ima pravo da stiče i unapređuje saznanja o okolini.

Širenje i unapređivanje saznanja o okolini su primarne obaveze kantona i lokalnih vlasti.

Nadležni ministar dužan je sarađivati sa drugim ministrima u cilju osiguravanja stručne edukacije o okolini.

Član 73.

Kantonalni organi uprave i nadležne općinske službe dužni su izvršiti obaveze iz čl. 71. i 72. ovog zakona preko institucija za instruiranje i obrazovanje javnosti, u saradnji s udruženjima za zaštitu okoline i stručnim organizacijama koje angažiraju javnost u zaštiti okoline. Kanton i nadležne općinske službe su dužni pružiti podršku obrazovnim

institucijama, vjerskim zajednicama, naučnim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima kako bi mogli djelotvornije provoditi svoje obrazovne i trening aktivnosti.

Član 74.

Registar o postrojenjima i zagađivanjima

Ministarstvo vodi registar o pogonima, postrojenjima i zagađivanjima.

Registar sadrži podatke o djelatnostima, pogonima i postrojenjima koja ugrožavaju ili mogu ugroziti okolinu, a naročito:

- ime i adresu operatora i lokaciju pogona i postrojenja;
- kratak opis aktivnosti i tehnološkog procesa;
- relevantne podatke koji se tiču emisija, opasnih supstanci prisutnih u pogonu i postrojenju, produkcije otpada i korištenja resursa i energije;
- podatke koji se odnose na izdavanje dozvola, promjene i sl. i
- podatke o kontroli, relevantnim rezultatima i preduzetim mjerama.

Ministarstvo priprema godišnji izveštaj o izdatim dozvolama za pogone i postrojenja i sa podacima iz stava 2. ovog člana dostavlja ga Federalnom ministarstvu.

Nadležne institucije za okolinu dužne su dostaviti Ministarstvu podatke kojima raspolažu.

Nadležni ministar će propisati način dostavljanja podataka.

Registar o postrojenjima i zagađivanjima dostupan je javnosti.

Svako lice koje ima pravni interes može tražiti uvid u registar i izdavanje kopije podataka iz registara.

Član 75.

Aktivno pružanje informacija o zaštiti okoline

Ministarstvo će pružati informacije o okolini na transparentan i djelotvoran način.

Ministarstvo će koristiti publikacije u štampanoj i elektronskoj formi koje su dostupne javnosti, kao i instrumente javnog obavještanja.

U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili okolinu nadležni ministar odmah će predstavnicima javnosti dostaviti sve podatke koje posjeduju organi uprave i koji bi mogli omogućiti javnosti preduzimanje mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete koja proizilazi iz određene opasnosti.

X - ODGOVORNOST ZA UGROŽAVANJE I ŠTETU U OKOLINI

Član 76.

Pravna ili fizička osoba koja izazove štetu u okolini odgovara za nastalu štetu, po načelu objektivne odgovornosti, prema opštim pravilima obligacionog prava.

Za ugrožavanje okoline odgovorna je i osoba koja je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućila ili dopustila štetu u okolini.

Član 77.

Pravna ili fizička osoba koja svojim radom ili propustom pri radu prouzrokuje zagađenje ili štetu u okolini dužna je, bez odlaganja preduzeti mjere utvrđene interventnim

planom zaštite okoline, odnosno preduzeti sve druge neophodne mjere radi smanjenja šteta u okolini ili uklanjanja nastanka daljih rizika, opasnosti ili šteta u okolini.

Pravna ili fizička osoba koja prouzrokuje zagađenje okoline ili štetu u okolini podmiruje sve troškove u vezi sa preduzimanjem mjera za uklanjanje opasnosti od zagađenja ili štete u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Pravna ili fizička osoba iz stava 1. ovog člana dužna je bez odlaganja obavijestiti inspektora zaštite okoline ili drugog nadležnog inspektora o riziku ili opasnosti po okolinu.

Pravna ili fizička osoba iz stava 1. ovog člana dužna je obavijestiti javnost o nastalom zagađenju ili šteti u okolini i zaštitnim mjerama koje je potrebno preduzeti.

Član 78.

Utvrđuje se obaveza za operatora, odnosno pravnu osobu, da putem osiguranja ili na neki drugi način osigura sredstva za naknadu prouzrokovanja eventualne ekološke nesreće.

Mogu se utvrditi i odrediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu zagađenjem ili oštećenjem okoline.

Član 79.

Svako odstupanje od upotrebe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih postupaka, odnosno korištenja u praksi provjerenih postupaka čije posljedice nisu predvidive po okolinu, nije dopušteno.

Pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi odgovorna je za svako odstupanje od upotrebe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih postupaka iz stava 1. ovog člana.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi kojoj su poznate ili mogu biti poznate okolnosti koje ukazuju na opasnost po život i zdravlje ljudi i opasnost po okolinu, dužna je bez odlaganja preduzeti odgovarajuće mjere radi otklanjanja opasnosti i o tome obavijestiti inspektora zaštite okoline ili drugog nadležnog inspektora.

Član 80.

Za područja za koja se utvrdi da imaju osobine ugrožene okoline može se posebnim zakonom ili propisom, odrediti postupak sanacije.

Područje ugrožene okoline utvrđuje se Planom iz člana 24. ovog zakona.

Izuzetno, do donošenja Plana iz stava 2. ovog člana, područje ugrožene okoline može utvrditi Vlada na zahtjev Skupštine kantona.

Član 81.

Zagađivač okoline dužan je da, u rokovima koje odredi Vlada, izradi i provede program sanacije za uklanjanje zagađenja štete u okolini.

Program sanacije iz stava 1. ovog člana sadrži:

- analizu vrste i procjenu obima zagađenja i štete okoline,
- prijedlog proizvodnih i drugih rješenja s ocjenom prikladnosti odabranog rješenja u odnosu na dugoročno djelovanje na okolinu,
- mjere za uspostavljanje stanja prethodnog kvaliteta okoline ili poboljšavanja postojećeg stanja okoline,
- redosljed i rokove provođenja programa sanacije,

- plan osiguranja sredstava, uključujući troškove odštete za umanjene vrijednosti i kvaliteta okoline.

Zagađivač okoline mora pribaviti saglasnost nadležnog ministarstva na program sanacije iz stava 2. ovog člana, a prema ocjeni kantonalnog ministarstva i mišljenja nadležnih federalnih ministarstava.

Vrstu programa sanacije, obim i metodologiju izrade programa, način sudjelovanja javnosti u izradi i provođenju, donosi nadležni kantonalni ministar u saglasnosti sa nadležnim federalnim ministarstvima.

Rokovi iz stava 1. ovog člana mogu se, prema odobrenju Vlade, skratiti ili produžiti.

Član 82.

Ako nije moguće utvrditi zagađivača okoline, a potrebno je izraditi cjelokupni program sanacije, pripremu i izradu programa sanacije provodi kantonalno ministarstvo u saradnji sa nadležnim federalnim ministarstvima.

Vlada kantona utvrđuje redoslijed i prvenstvo u provedbi programa sanacije iz stava 1. ovog člana, te osigurava finansijska sredstva za njegovo realiziranje.

Član 83.

Kad se radi isključivo o ugrožavanju okoline lokalnih razmjera, pripremu i izradu programa sanacije, te redoslijed i prvenstvo u provedbi, određuje Vlada kantona.

Obavezno je učešće svih općina kantona na aktivnostima za pripremu i izradu programa sanacije, u okviru njihovih nadležnosti.

Radi sprečavanja većih šteta i ograničavanja daljeg štetnog djelovanja po okolinu, Vlada kantona može provesti sve mjere za sprečavanje i ograničavanje nastanaka daljih šteta na trošak počinioca.

Vlada kantona će na trošak počinioca izvesti sanaciju ukoliko počinilac to nije sam učinio.

Ovlaštenje iz stava 1. ovog člana obuhvata privremeno ograničavanje rada, a kada je nužno i zaustavljanje rada počinioca štete.

Član 84.

U slučaju zagađenja, kad se između više počinilaca ne može utvrditi stvarni broj počinilaca ili se ne može utvrditi njihov udio u zagađenju (kumulativno ili lančano zagađenje), troškove uklanjanja, zagađenja, sprečavanja ili ograničavanja daljeg štetnog djelovanja na okolinu, svi učesnici "solidarno" podmiruju.

Za pitanja odgovornosti za štete nanesene okolini koja nisu posebno uređena ovim zakonom, primjenjuju se opća pravila Zakona o obligacionim odnosima.

XI - FINANSIRANJE ZAŠTITE I UNAPREĐIVANJA OKOLINE

Član 85.

Materijalni i drugi uslovi za podsticanje mjera zaštite okoline u Kantonu obezbjeđuju se iz sredstava utvrđenih posebnim zakonom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se iz slijedećih izvora:

- budžet Federacije, Kantona,
- kantonalnog fonda zaštite okoline,

- naknade za korišćenje prirodnih bogatstava po koncesionim ugovorima i dobara u opštoj upotrebi,
- sredstva investicija za objekte industrije, rudarstva, energetike i saobraćaja od kantonalnog značaja za koje je propisana obaveza izrade studije uticaja na okolinu, u visini od 0,02% od vrijednosti investicije,
- sredstva investicija za sve privredne objekte od kantonalnog značaja za koje nije propisana obaveza izrade (ekološke) studije uticaja na okolinu, u visini od 0,01% od vrijednosti investicije,
- sredstva investicija za svaki neprivredni objekat od kantonalnog značaja u iznosu od 0,01 % od vrijednosti investicije,
- sredstva od registracije vozila u iznosu od 2% na visinu iznosa osnovnog osiguranja, odnosno 1% za vozila sa ugrađenim katalizatorom,
- naplaćene kazne na osnovu ovog zakona,
- ostali izvori (donacije i dr.).

Član 86.

Naplaćena sredstva iz člana 85. se uplaćuju na račun za posebne namjene kantonalnog ministarstva za finansiranje zaštite i unapređivanja okoline.

Vlada na prijedlog kantonalnog ministra donosi odluku o visini naknade iz stava 2. tačka 2. člana 85., o primjeni propisa, te uputstvo o zaštiti okoline.

Naplata sredstava iz stava 2. tačka 4., 5. i 6. člana 85. ovog zakona vrši se u postupku izdavanja odobrenja za građenje.

Ministarstvo rješenjem jednom godišnje utvrđuje prosječnu vrijednost investicija.

Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama BPK-a Goražde".

Član 87.

Sredstva iz člana 85. ovog zakona koriste se za:

1. očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okoline u skladu sa Strategijom zaštite okoline i Programom zaštite okoline,
2. praćenje stanja kvaliteta okoline,
3. sufinansiranje, opremanje stručnih i naučnih institucija kojima će se povjeravati vršenje stručnih poslova u oblasti zaštite okoline za potrebe Kantona,
4. sufinansiranje stručnog osposobljavanja kadrova u stručnim, naučnim, privrednim i upravnim organizacijama iz oblasti zaštite okoline, od interesa za Kanton,
5. kreditiranje investicija koje će doprinjeti bitnom smanjenju zagađenja okoline,
6. kao podsticaj, za izradu idejnih rješenja naučno-istraživačkih projekata aplikativnog karaktera, studija, elaborata i istraživačkih projekata,
7. finansiranje programa zaštite razvoja različitih prirodnih dobara,
8. finansiranje organizovanih akcija u prevenciji i sanaciji zaštite okoline,
9. sufinansiranje publikacija, časopisa i propagandnih akcija u oblasti zaštite i unapređivanja okoline.
10. finansijska podrška nevladinim organizacijama koji se bave zaštitom okoline.

Član 88.

Raspored sredstava iz člana 85. ovog Zakona vrši kantonalni ministar u skladu sa srednjoročnim programom i godišnjim planom.

Srednjoročni program donosi Vlada, a godišnji plan za realizaciju srednjoročnog programa donosi kantonalni ministar.

Godišnji pregled korištenja sredstava za finansiranje zaštite okoline iz stava 1. ovog člana izrađuje kantonalno ministarstvo.

Kantonalni ministar utvrđuje kriterije i uslove za usmjeravanje i dodjelu sredstava.

Član 89.

Poseban ugovorni angažman u cilju davanja stručnih mišljenja, saglasnosti i prijedloga za zaštitu i unapređenje okoline, po potrebi mogu imati afirmisana ekološka udruženja registrirana na područja Kantona.

Kantonalni ministar posebnim Ugovorom određuje, na osnovu stručne i kadrovske osposobljenosti, koja će ekološka udruženja biti nosioci povjerenih aktivnosti, odnosno usmjerava finansijska sredstva namjenjena za te aktivnosti propisana u članu 85. stav 2, članu 86. stav 1,2 i 3 i članu 87. tačke 1,2,3,4,5,6,7,8 i 9.

XII - NADZOR

Član 90.

Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i propisa donešenih na osnovu njega vrši nadležno resorno kantonalno ministarstvo.

Član 91.

Inspeksijski nadzor vrši nadležni inspektor zaštite okoline.

Poslove inspeksijskog nadzora u oblasti zaštite okoline vrši kantonalna uprava za inspeksijske poslove putem kantonalnog inspektora zaštite okoline.

Nadležno kantonalno ministarstvo donosi godišnji program inspekcije kojim se uspostavlja sistematski okvir za inspekcije i monitoring, određuju prioriteta za određene pogone i postrojenja i područja prema postojećim problemima iz oblasti zaštite okoline.

Član 92.

Inspektor zaštite okoline ima pravo pristupa svim prostorijama, radnim područjima i postrojenjima radi provođenja inspekcije na licu mjesta i može provjeravati sve dokumente, podatke, uređaje i materijale koji se nalaze u pogonu i postrojenju, uzimati uzorke i provesti mjerenja.

Operator i osoblje zaposleno u postrojenju moraju omogućiti i pomoći inspektoru tako što će osigurati sve neophodne informacije, podatke i dokumente.

Član 93.

Kantonalni inspektor zaštite okoline vrši poslove inspeksijskog nadzora definisane Kantonalnim zakonom o zaštiti okoline, a naročito nad:

1. primjenom standarda kvaliteta okoline po sastavnim dijelovima,
2. primjenom tehničkih standarda zaštite okoline,
3. provođenjem praćenja stanja okoline,
4. provođenjem mjerenja emisije i imisije i vođenje evidencije o tome,
5. provođenjem mjera zaštite okoline utvrđenih programom zaštite okoline,

6. provođenjem mjera zaštite okoline utvrđenih planom intervencija,
7. provođenjem mjera zaštite okoline utvrđenih u postupku procjene uticaja na okolinu,
8. provođenjem mjera zaštite okoline u slučajevima kada se koriste ili skladište opasne supstance,
9. provođenjem programa sanacije i praćenja njihovih rezultata,
10. načinom i uslovima rada, tehničkom opremljenošću pravnih lica registrovanih ili ovlaštenih za obavljanje poslova zaštite okoline,
11. načinom vođenja evidencije o zaštiti okoline,
12. korištenjem sredstava određenih za provođenje mjera zaštite okoline.

Član 94.

Inspektor zaštite okoline sačinjava zapisnik o izvršenoj inspekciji koji obuhvata:

- ime operatora i lokaciju,
- datum i trajanje inspekcije,
- opis izvršene inspekcije i svih relevantnih nalaza, posebno tehničkih podataka i uzoraka i
- utvrđeno kršenje propisa i razloge i obrazloženja operatora/osoblja.

Zapisnik se dostavlja operatoru i javnosti, ukoliko to zahtijeva.

Član 95.

Inspektor zaštite okoline nakon izvršenog inspeksijskog pregleda i uočenih nepravilnosti donosi rješenje kojim nalaže:

- rok za otklanjanje nepravilnosti,
- provođenje neophodnih mjera, uključujući zatvaranje pogona i postrojenja, ukoliko nepravilnosti nisu otklonjene u ostavljenom roku i
- preduzimanje sanacijskih mjera.

U slučaju ponovljenog kršenja propisa ili u slučaju ozbiljne opasnosti po ljudsko zdravlje i okolinu, koaj se ne može riješiti drugim mjerama, inspektor zaštite okoline će zatražiti od nadležnog ministarstva da poništi izdatu okolinsku dozvolu.

Član 96.

Protiv rješenja inspektora zaštite okoline dopuštena je žalba nadležnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja inspektora zaštite okoline.

Protiv rješenja donesenog po žalbi iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda.

Član 97.

Inspektor zaštite okoline obavezan je rješenja donesena u skladu sa odredbama člana 95. dostaviti nadležnom kantonalnom ministarstvu.

XIII - KAZNE NE ODREDBE

Član 98.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne izvrši obaveznu dvogodišnju registraciju (član 56. stav 2. tačka 3.)
2. ako ne preduzme bez odlaganja mjere za uklanjanje opasnosti i nastanak daljih šteta po okolinu i ne obavijesti inspektora zaštite okoline (član 77. stav 3.)
3. ako ne preduzme mjere za sprječavanje odstupanja od upotrebe uređaja i opreme u proizvodnom postupku ili odstupanje od proizvodnih postupaka (član 79. stav 2.)
4. ako ne upozori o okolinskoj neprihvatljivosti prije stavljanja u promet proizvoda, poluproizvoda ili sirovina i njihove ambalaže član (član 65. stav 1.)
5. ako ne izvrši obaveznu rekonstrukciju postojećih objekata u propisanom roku (član 102. stav 1.)

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja privredne djelatnosti od 6 mjeseci do 5 godina.

Član 99.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

1. ako u roku što ga je odredila Vlada kantona nije izradilo program sanacije za otkaljanje oštećenja okoline ili ako ga ne provodi (član 81. stav 1.)
2. ako ne osigura praćenje i ne prati stanje okoline, mjerenja emisije i imisije (član 52. stav 3.)
3. ne prati stanje okoline u vezi sa učincima mjera sanacije (član 54. stav 1.), ne rekultiviše ili na drugi način ne sanira zemljište,
4. ako ne dostavi podatke mjerenja emisija ili imisija (član 55.) ili ih sakrije od javnosti,
5. ako ne vodi evidenciju o podacima vezanim za zaštitu okoline i ne dostavi ga nadležnim organima (član 64. stav 3.)
6. ako ne obavijesti, bez odlaganja inspektora zaštite okoline ili drugog nadležnog inspektora o riziku ili opasnosti po okolinu (član 77. stav 3.),
7. ako pravovremeno ne obavijesti javnost o zagađenju ili šteti okoline (član 77. stav 4.)

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200,00 do 700,00 KM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 7.000,00 KM.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 100.

Po donošenju ovog zakona, a u roku od godine dana, sva pravna i fizička lica registrovana na području Kantona dužna su uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona.

Član 101.

Postojeći objekti koji ugrožavaju okolinu moraju se rekonstruisati tako da zadovolje propisane uslove i mjere zaštite okoline.

Kantonalno ministarstvo će u okviru svojih nadležnosti odrediti objekte u kojima će se izvršiti rekonstrukcija iz stava 1. ovog člana, kao i rokove u kojima će se rekonstrukcija izvršiti.

U slučaju da se obaveza iz stava 1. ovog člana ne izvrši u propisanom roku kantonalno ministarstvo će zabraniti rad određenog objekta ili postrojenja.

Član 102.

Za provedbene propise koji su spomenuti u ovom Zakonu, Ministarstvo će pored već preuzetih federalnih provedbenih propisa najprije analizirati i odlučiti koje od raspoloživih, odgovarajućih federalnih propisa može preuzeti, a koje će pripremiti kao vlastite propise. Te nove provedbene propise Ministarstvo će pripremiti u roku od 1 godinu od dana stupanja na snagu ovog Zakona i dostaviti nadležnim organima na usvajanje. Do tada, primjenjivat će se postojeći provedbeni propisi.

Član 103.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Bosansko-porinjskog kantona Goražde".

S K U P Š T I N A

Bosansko - podrinjskog kantona

G O R A Ž D E

PREDSJEDAVALAČI SKUPŠTINE

dr. Alija Begović

Broj: 01-02-204/05 (izmjene: 01-02-665/10 od 02.08.2010. godine)

12.05.2005. godine

GORAŽDE